

WOJEWODA MAZOWIECKI

LEX-P.4131.11.2016.IJ

Warszawa, dnia 4 lutego 2016 r.

Rada Gminy Sanniki
09-540 Sanniki
ul. Warszawska 169

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust.1 oraz art. 92 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm.)

stwierdzam nieważność

pkt III. ust. 1 części tabelarycznej w Rozdziale IV załącznika do Uchwały Rady Gminy Sanniki z dnia 29 grudnia 2015 r. Nr 84/XXI/2015 w sprawie przyjęcie *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok* w brzmieniu: „*III. Koszty obsługi i działalności GKRPA 1. Zakup niezbędnego wyposażenia, sprzętu biurowego, materiałów biurowych, środków czystościowych, finansowanie podróży służbowych, opłata telefonów i inne*”.

Uzasadnienie

W dniu 29 grudnia 2015 r. Rada Gminy Sanniki podjęła uchwałę Nr 84/XXI/2015 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok. Załącznikiem do niniejszej uchwały jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sanniki na 2016 rok (dalej jako: Program).

Uchwała powyższa została doręczona Wojewodzie Mazowieckiemu jako organowi nadzoru w dniu 7 stycznia 2016 r. Jako podstawę prawną uchwały Rada Gminy wskazała art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 1286 ze zm.), art. 10 ust. 1, 2, 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (j.t. Dz.U. z 2012 r., poz. 124 ze zm.).

W załączniku do Uchwały Nr 84/XXI/2015 w pkt III. w części tabelarycznej Rada Gminy określiła „Koszty obsługi i działalności GKRPA”, w tym „1. Zakup niezbędnego wyposażenia, sprzętu biurowego, materiałów biurowych, środków czystościowych, finansowanie podróży służbowych, opłata telefonów i inne”.

Unormowanie art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi, iż zadania własne gmin odnoszące się do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu realizowane są w postaci gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Środki na realizację w/w programów - zgodnie z art. 18² w/w ustawy pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W ocenie Wojewody Mazowieckiego koszty obsługi i działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w postaci zakupu niezbędnego wyposażenia, sprzętu biurowego, materiałów biurowych, środków czystościowych wykraczają poza działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, co stanowi o istotnym naruszeniu art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Norma prawna powołanego wyżej przepisu stanowi, iż zadania własne gmin odnoszące się do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych obejmują, m.in.: zwiększenie

dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii itd. Realizacja powyższych zadań „profilaktycznych” gminy prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (w omawianym przypadku jest to Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii). Kluczową sprawą jest, by w ramach Programu realizowane były jedynie te zadania, które rzeczywiście mają związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zgodnie bowiem z dyspozycją art. 18² ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, środki na realizację programów pochodzą z opłat za zezwolenia na handel napojami alkoholowymi i - jak czytamy w ust. 2 w/w przepisu - „nie mogą być przeznaczone na inne cele”. Zarzut przeznaczenia środków, uzyskanych z w/w opłat niezgodnie z ustawą, był przedmiotem oceny WSA w Gliwicach w sprawie sygn. akt III SA/Gl 1003/12, gdzie w wyroku z dnia 08.10.2012 r. Sąd jednoznacznie stwierdził, iż działania wykraczające poza zakres zadań związanych wyłącznie z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, skutkujące wykorzystaniem środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu na inne cele, niż wyłącznie na rozwiązywanie problemów alkoholowych lub przeciwdziałanie narkomanii, wskazują na naruszenie postanowień ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (dalej u.w.t. i p.a.). Podobne stanowisko zajął WSA w Lublinie w wyroku z dnia 28.04.2015 r., sygn. akt III SA/Lu 155/15, w którym Sąd stwierdził, iż: „Unormowanie art. 18² u.w.t. i p.a., ściśle określa cel, na jaki przeznaczone mogą być środki finansowe, uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pobieranych w trybie art. 11¹ oraz opłat za wydanie zezwolenia na podstawie art. 18 lub art. 18¹. Dochody z opłat, o których mowa w komentowanym przepisie nie mogą być zatem przeznaczane przez samorząd gminny na **ogólnie** rozumiane wykonywanie postanowień komentowanej ustawy w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, ani tym bardziej na inne cele”.

Podkreślić należy, iż realizacja zadań w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych przez samorządy województwa i gmin (w tym przeznaczenie dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych) była przedmiotem oceny Najwyższej Izby Kontroli. W Raporcie z kontroli Nr ewid. 27/2013/P/12/165/LPO, który ukazał się w marcu 2013 r., na stronie nr 28 czytamy: „NIK zakwestionowała również legalność kwalifikowania, wynagrodzeń pełnomocników burmistrzów (prezydentów miast) i innych

pracowników skontrolowanych jednostek wykonujących czynności związane z administrowaniem sprawami z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz **kosztów administracyjnych związanych z działalnością gminnych komisji profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, jako koszty realizacji zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości**”.

Nie ulega wątpliwości, że zgodnie z art. 4¹ ust. 2 u.w.t. i p.a., wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, które inicjują działania związane z realizacją zadań „profilaktycznych” gminy. Nie ulega również wątpliwości, że zgodnie z art. 4¹ ust. 5 w/w ustawy, zasady wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w programie rozwiązywania problemów alkoholowych. Rada Gminy Sanniki precyzyjnie określiła te zasady w Rozdziale III załącznika do badanej uchwały.

Ale - jak wynika z w/w Raportu NIK i z licznych wypowiedzi Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - nawet jeśli gminie wydaje się czasami, że dane zadanie z pozoru ma związek z rozwiązywaniem problemów alkoholowych (tu: pokrycie kosztów administracyjnych działania GKRPA), to jego finansowanie w ramach Programu nie jest dozwolone.

Zdaniem zatem organu nadzoru stwierdzenie nieważności pkt III. ust. 1 części tabelarycznej w Rozdziale IV załącznika do Uchwały Rady Gminy Sanniki Nr 84/XXI/2015 w brzmieniu: *„III. Koszty obsługi i działalności GKRPA 1. Zakup niezbędnego wyposażenia, sprzętu biurowego, materiałów biurowych, środków czystościowych finansowanie podróży służbowych, opłata telefonów i inne ”* jest zasadne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który zaskarżone rozstrzygnięcie wydał.

Wojewoda Mazowiecki:
Zdzisław Szipiera

Do wiadomości:

Wójt Gminy Sanniki